

Prensa

Es publica la primera història del diari «Avui»

per Jaume Fabre

Bon moment per als estudis sobre premsa catalana

Des de l'aparició de l'«Avui», primer diari en català des de la fi de la Guerra Civil, han passat quaranta anys. A l'«Avui» el van anar seguint, els anys posteriors, altres diaris en llengua catalana editats en diferents comarques. I al seu costat van néixer a Catalunya —i sovint van morir al cap de poc—, en els últims anys del franquisme i els primers del postfranquisme, publicacions de periodicitat diversa en llengua catalana o castellana, però amb continguts

nous, impensables als anys anteriors, que van contribuir a facilitar el camí del país cap a la democràcia.

El temps transcorregut representa, entre moltes altres coses, que han arribat a la jubilació periodistes que van treballar en aquests mitjans de premsa i que disposen de temps per a escriure sobre la seva experiència. Entre ells destaca *Diari «Avui», 1976-2009. Entre el somni i l'agonia*, obra de Maria Favà, que publica l'editorial Meteora. És una autobiografia en primera persona del plural en la qual l'autora ha parlat amb

molta gent per poder reconstruir els quaranta anys d'història del diari, encara que s'ha trobat algunes portes tancades. Una de les principals dificultats, segons explica, és esbrinar del tot d'on sortien els diners en els primers anys de vida del periòdic. Una de les perles que ofereix és la citació textual de Jordi Pujol, que va dir una vegada que si mai el tanquen a la presó «seria per les coses que havia fet per l'«Avui»».

Maria Favà Compta va formar part de la primera redacció de l'«Avui» i hi va treballar fins a la jubilació

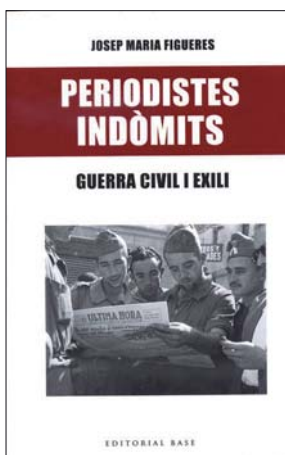
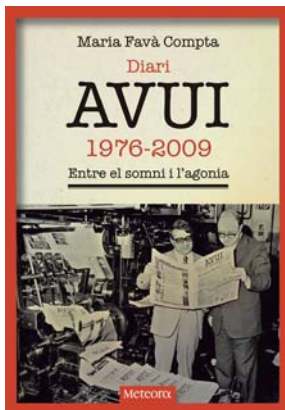
FUNDACIÓ VILA CASAS

CAN FRAMIS BARCELONA

EXPOSICIÓ
23/01-11/06
JORDI ALCARAZ
ESBORRADÍS

Museu Can Framis
Pintura Contemporània Catalana
Roc Boronat 116 - Barcelona

www.fundaciovilacasas.com

forçosa, l'any 2010. En el pròleg, reconeix que és un llibre «massa apassionat». I afegeix tot seguit: «Doncs sí, i què? Els periodistes fa segles que reflexionem sobre l'objectivitat i la subjectivitat i els seus límits, i encara no n'hem tret l'aigua clara. El cert és que he amagat el pudor sota la tartera del Pedraforca i he escrit el que m'ha semblat. Sense gaires autocensures. Ja n'he patit prou al llarg de la meua vida professional.»

Història del periodisme de Catalunya

Tres volums conformen la *Història del periodisme de Catalunya* editada pel grup Sàpiens Publicacions en col·laboració amb la Generalitat. Un primer volum tracta els orígens i l'evolució de la professió fins a la Guerra Civil, el segon se centra en els anys del franquisme, i el tercer, en els últims quaranta anys. El director editorial és el periodista Francesc Canosa, i el director científic, el professor Josep Maria Figueres, i hi han col·laborat una vintena d'autors.

En la presentació, Francesc Canosa va llançar la suggestiva idea que el periodisme és «una explicació necessària» de la realitat que acaba esdevenint memòria col·lectiva, i el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, va coincidir amb Canosa en el fet que la història del periodisme de Catalunya està estretament vinculada a la del país i a la seva «explicació».

Deu indòmits

En la mateixa línia de centrar-se més en l'estudi de l'activitat professional dels periodistes que no pas en el contingut dels mitjans se situa la publicació recent de l'últim llibre de Josep Maria Figueres, *Periodistes indòmits* (Base), que porta el subtítol «Guerra Civil i exili», un subtítol sorprenent si hom considera que entre els deu periodistes recensio-nats hi ha Valentí Almirall i Enric Prat de la Riba. Els altres que inclou són personalitats molt diverses, dedicades a especialitats periodístiques igualment diverses que van des del músic, pedagog, dibuixant i

radiofonista Joan Gols fins al polític i col·laborador de premsa gironí Agustí Cabruja, passant per escriptors-periodistes prou coneguts com Carner, Calders, Rovira i Virgili, Pere Foix o Lluís Capdevila, i pel polític vinculat a la premsa clandestina i de l'exili Lluís Esteve. Sobre alguns ja existia molta informació i sobre d'altres Figueres expressa la seva dificultat per obtenir-ne. El llibre esdevé així una mica un calaix de sastre, amb l'única línia argumental de la condició d'indòmits d'aquells de qui es parla i de l'exili que van haver de viure en períodes més o menys llargs. Si hom hi sap buscar, pot trobar-hi el gra enmig de la palla, la perla inesperada.

La «Revista de Girona» arriba al número 300

Amb data de gener-febrer d'aquest any s'ha publicat el número 300 de la «Revista de Girona», que edita la Diputació d'aquesta demarcació des de l'any 1955. La «Revista de Girona» va prendre el nom d'una altra de mensual que s'havia publicat durant l'últim quart del segle XIX. Al principi, com corresponia als temps de repressió lingüística, es va editar en llengua castellana, i només incloïa de tant en tant algun poema en català. A partir del número 50, l'any 1970, va començar a incloure algun article en català fins a arribar a la plena catalanització lingüística del contingut. La periodicitat, inicialment trimestral, va passar a ser bimestral el 1985, alhora que els continguts, de primer exclusivament històrics, artístics i literaris, van anar prenent un caràcter més periodístic. Coincint amb la publicació del número 250, el novembre del 2008, la revista va obrir una nova etapa tant pel que fa al disseny com als continguts, reforçant la divulgació d'aspectes etnogràfics de les comarques gironines. A través de la versió electrònica es poden consultar tots els articles publicats en els més de cinquanta anys d'història de la publicació.